

JELENTES

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA KÖNYVTÁRÁNAK

1957. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára a Magyar Tudományos Akadémia szervezetébe tartozó tudományos intézmény. Jellemét tekintve általános tudományos könyvtár, amely elsősorban az Akadémia keretében folyó tudományos munka támogatására hivatott.

Az Akadémia Könyvtára az 1957. év folyamán lényegében azokat a főfeladatokat látta el, melyeket 1953 óta kialakított.

- I. Mint tudományos nagykönyvtár a magyar tudományos - és elsősorban az akadémiai - kutatást hazai és külföldi könyvvel, folyóirattal, mikrofilmmel és egyéb könyvtári dokumentumokkal /pl. kézirat, fotokópia/ támogatta.
- II. Mint tudományos csereközpont, a magyar tudományos kutatás eredményeit, mindenekelőtt az akadémiai kiadványokat, rendszeres csere formájában eljuttatta a külföldi tudományos intézetekhez.
- III. Mint önnálló tudományos intézet, egyrészt könyvtártudományi munkásságot fejtett ki, másrészt kutatónapok biztosítása által, támogatást nyújtott az egyes szaktudományok műveléséhez.
- IV. Mint hálózati központi könyvtár, az akadémiai intézeti hálózat könyvtárait személyzeti viszonyaitól függően támogatta a könyv- és folyóiratbeszerzés, a kiadványcsere, a mikrofilm és fotokópia, végül a könyvtári módszertani munka /tanácsadás/ területén.

I.

A Könyvtár első főfeladatának megfelelően a következő funkciókat gyakorolja:

- a. gondoskodik az állomány gyarapításáról,
- b. feldolgozza a könyvtár anyagát,
- c. raktározza,
- d. megóvjá,

- e. biztosítja használatát,
- f. tájékoztató és bibliográfiai szolgálattal áll a kutatás rendelkezésére.

A tudományos kutatáshoz szükséges anyag megszerzése két alapvető tényező által meghatározott keretben történt:

egyrészt annak figyelembevételével, hogy az Akadémiai Könyvtár nem önmagában, hanem az 1950 óta egyre szaporodó tudományos kutatóintézetek könyvgyűjteményeivel együtt alkot szerves egységet,

másrészt azon rendelkezések szem előtt tartásával, melyek az akadémiai könyvtári hálózat helyét és gyűjtőkörét a magyar könyvtári rendszeren belül kijelölték.

Az Akadémiai Könyvtár szerzeményezésének egyik legfontosabb feladata 1957-ben is, az akadémiai kutatáshoz szükséges irodalom megszerzése és emellett az akadémiai jellegből következően ide tartozó anyag /külföldi és magyar akadémiai kiadványok, akadémiai disszertációk, dolgozatok, akadémikusok hagyatéka stb./ összegyűjtése volt.

A modern könyvbeszerzés területén a központi könyvtár minden tudományág alapvető átfogó műveinek, segédkönyveinek beszerzésére törekedett. A beszerzett művek 67.4% volt társadalomtudományi és 32.6% természettudományi jellegű. Az arány megfelel a könyvtár feladatainak és célkitűzésének. A szerzeményezett művek száma meghaladta mind az 1956. csonka, mind az 1955. év számait. Ha azonban a beszerzési tételeket analitikusan vizsgáljuk, úgy szomorúan kell megállapítanunk, hogy a vásárlás útján szerzeményezett művek száma nem érte el az 1955. évét, holott az illetékes szervek a Könyvtár devizaigényét teljes mértékben kielégítették. Nyilvánvaló, hogy a külföldi könyvek drágulásával nem tudott lépést tartani könyvkertünk forintossszege. A számszerű emelkedést a csereanyag százaléka-nak emelkedése /24.4%, 31.2%, 36.6%/ és az eddig feldolgozatlan hagyatéki anyagnak a könyvtár állományába való beolvasztása okozta.

A könyvbeszerzéssel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy ennek fokozása és kiszélesítése érdekében a Könyvtár felhasználja a csere lehetőségeit is. A néhány éve kiépített könyvcserre előzetes kiválasztáson nyugszik, tehát a vásárlást tervszerűen és szervesen egészíti ki. Akadémiai kiadványok és kutatói jelentések beszerzésénél csaknem kizárólagos szerzeményezési forrásává vált a Könyvtárnak. Fel kell azonban hívnom a figyelmet arra is, hogy a csere örvendetes fejlődése mellett is, csak kiegészítője lehet a könyvvásárlásnak. Ha elismerten színvonalas könyvbeszerzését ezen a fokon akarja tartani a Könyvtár, úgy ennek megfelelő anyagi alapot kell teremteni.

A Könyvtár folyóiratszerzeményezése ebben az évben is nagy gondot fordított a sorozatok hiányainak kiegészítésére, de fokozott figye-

lemmel gondoskodott a kiemelkedő újonnan megindult folyóiratok beszerzéséről is. 3.200-t meghaladó kurrens periodikájával a Könyvtár megfelel a MTA elnöksége azon kívánságának, hogy tudományos kutatásunk idegennyelvű folyóiratházisa legyen.

A periodikabeszerzés döntő tényezője a csere volt. Az állományba vett folyóiratok 71.4% került ezen az úton a Könyvtárba. Így a beérkezett folyóiratok szakszerűnti megoszlására természetesen a külföldre küldendő csereanyag gyakorol elhatározó befolyást. Ezért feltűnően nagy a társadalmi tudományok 52.7%-os és az alapvető természettudományok 30.2%-os aránya mellett az alkalmazott tudományok /technika, veterinaria és agronomia/ 9.3%-os és az orvosi tudományok 7.8%-os aránya. A jövőben nagyobb mértékben kell a Könyvtárnak ezeken a területeken a részletkutatásokkal foglalkozó folyóiratokat a kutatóintézetekbe és a megfelelő országos szakkönyvtárakba irányítani.

A modern nyomtatványbeszerzés mindkét ága megoldhatatlan nehézségekkel küzd a külföldi kiadványok vásárlásánál. A költségvetési nehézségek nem engedik meg, hogy a könyvek és folyóiratok nagymértékű áremelkedésével lépést tartson a Könyvtár. 1954-től 1957-ig a külföldi könyvek átlagára 52,80 Ft-ról 111,95 Ft-ra, a folyóiratoké pedig 200 " 350 " emelkedett.

Ezzel egyidőben, hihetetlen módon nő a világ könyv- és folyóirattermelése. /1955-ben az UNESCO 53 tagállamában csaknem 215.000 a megjelent művek, és 2 millió felett van a folyóiratokban megjelent tanulmányok száma./ Míg az elmúlt években az adott szükségleteken túlmenően tekintetbe vehette a Könyvtár szerzeményezési politikájában a jövő valószínű szükségleteit is, és figyelme kiterjedhetett olyan területekre is, melyeken a hazai kutatás csak később indult meg, addig erre a jövőben a megvásárolandó anyag legszigorubb megválogatása ellenére sem lesz lehetőség. A helyzet annál súlyosabb, mert éppen a fundamentális kutatásokkal kapcsolatban tapasztalható a kiadványok megsokszorozódása és féltő, hogy éppen ez-irányu kutatásaink számára nem tudja a megfelelő könyvtári bázist biztosítani a Könyvtár, ha a megfelelő költségvetési alapokat nem biztosítják.

Külön kell foglalkoznunk a modern nyomtatványanyag gyarapodásával kapcsolatban azzal a nagyjelentőségű eseménnyel, melyet Stein Aurél könyvtárának megszerzése jelentett. A mintegy 70 folyóméternyi anyag háromnegyedrészé a Könyvtár Keleti Osztályát illeti és így az orientalisztikai kutatások számára jelent értékes forrásanyagot. Az angol hatóságok és a Bodleian Library segítségével az 1957 áprilisában kézhez vett anyag Stein Aurél londoni és kasmiri könyvtárát tartalmazza. Az anyag zöme belsőázsiai vonatkozású, gazdag a Tarim mendencére, Nyugat Kinára, Észak-Indiára vonatkozó anyagban, mivel munkássága első periódusában Stein a helyem-utját, a Kinából nyugat felé, illetve Indiába vezető utakat, az utakon áramló művelődési hatásokat kutatta. /De Filippi: Himalaya-Caracorum e Turkestan Chinese London 1937. Sven Hedin, Obruchov, Rozlov, Bobrovskij, Oldenburg, Trinkler stb. földrajzi kutatásait tárgyaló nagy munkák, s a középkor nagy utazói /Hiuen-Tsang. trad. Beal; Hiuen-Tsang. trad. St. Julien I-III.; Marco Polo. ed. Yule-Cordier; ed. Benedetto; Yule,

Cathay and the Way thither I-IV., továbbá a Hakluyt Series-ből még 10 kötet/ mellett, ott vannak a hatalmas archaeológiai, művészettörténeti kiadványok, pl. Le Coq: Chotso, a Buddhistische Spätantike I-VIII, a Mission Pelliot /Les Grottes du Touen-Houang/ I-VI kötetek, az afganisztáni francia archaeológiai delegáció nálunk hiányzó folio-kiadványai: Hakin-Godard: Les Antiquités Bouddhiques de Bamiyan 1928; Hackin: Nouvelles Recherches Archéologiques a Bamiyan 1933 stb. Mellettük: Foucher: The Beginnings of Buddhist Art 1917; Hackin: Recherches Archéologiques a Begram I-II. 1939. Foucher: L'Art bouddhique I-II.; Dalton: The Treasure of Oxus 1905. Bergman: Archaeological Research in Sinkiang 1939.; Arne: Barsoff Górodok 1936.; Conrad: Die Chinesischen Handschriften in Lou-Lan 1920.; Cheyannes: Mission archéol. dans la Chine Septentrionale I-II. 1909. stb./

Munkássága második fázisában az India és Mezopotámia közötti kapcsolatok, Irán felé fordult Stein figyelme, - az idevágó anyag is elkevert a hagyatékából. Utleírások mellett a nagy archaeológiai munkái az Annual Bibliography of Indian Archaeology 14 kötetek, a Memoirs of the Archaeological Survey of India 20 kötetek, Godard: Les Bronzes of Luristan 1931.; Fouilles de Sialk I-II. 1938.; Herzfeld:

Faikuli I-II. 1924.; Herzfeld: Am Tor von Asien; Hargreaves: Excavations of Baluchistan 1929.; Archeological Survey of India monográfia-kötetei /Cousens, Baneriji, stb./ Baur-Rostovtzeff-Bellinger: The Excavations at Dura-Europos IV-VI. 1933-1935./ Cumont: Fouilles de Dura-Europos I-II. 1926. stb.; Poidebard munkái.

Értékes kiegészítést jelentenek kulturtörténeti, ikonográfiai vonatkozásaik miatt Hertel avesztai, W. Jackson-nak a manichaeismusra és Zoroaszterre vonatkozó könyvei és tanulmányai. Saeki nagy könyve /The Nestorian Documents in China 1937./ stb.

Könyvtári értékein túlmenőleg, különösen megbecsültté a nagy tudós végrendeletének szavai teszik a hagyatékot: "Minden nyomtatott könyvemet . . . a budapesti Magyar Tudományos Akadémiának adom, hogy csatolja könyvtárához hálás megemlékezésem jeléül, azért a segítségért, melyet az utóbbtól mint diák kaptam, és azért a bátorító támogatásért, melyben mint egyik tagját részesített."

A régi könyvek gyűjteményének legértékesebb gyarapodása Seneca christianus, Nagyszombat 1700. és Lohner: Tabulae directivae; mindkét kiadványból csak kettő ismeretes a könyvtár most vásárolt példányain kívül.

A kézirattár Veress Endre hagyatékán és Lukinich Imre hagyatékának egy részén kívül a Bodor Antal féle térképekkel, Mikszáth, Jókai, Krudy, Petelei, Tolnai Lajos, Tóth Árpád, Belta, Schöplin, Szendrey Julia, Szél Piroska levelekkel és analektákkal, Görgei Levelekkel, régi akadémikusok /Csengery, Deák, Szilágyi S. leveleivel, stb. székely népmese-, szólás- és közmondásgyűjteménye.

gyarapodott. Különös figyelmet érdemel ezenkívül Miskolczy Csulyak Ferenc és Rozsnyai Kálmán emlékkönyve.

Veress Endre hagyatékát az Akadémia II. Osztálya vette meg a Könyvtár részére.

Ezzel kapcsolatban ujólag fel kell vetnünk, hogy a MTA Könyvtára kéziratárának különös, akadémiai jelleéből fakadó feladata lenne az akadémikusok hagyatékának megszerzése. Ennek ellenére semmi szervezett lehetősége sincs arra, hogy ezeket megszerezhesse. Véletl~~en~~^{nek}, egyéni kezdeményezéseknek köszönhető csak, ha egy hagyaték hozzánk kerül. Ennek következménye az, hogy sem a kéziratár hagyatéki gyűjteményének teljessége, sem az értékes tudománytörténeti anyag megőrzése nincs biztosítva, sőt sok esetben, fennáll az elkallódás veszélye is. Az Akadémiának és a Könyvtárnak egyaránt érdeke lenne a kérdés megoldása.

A mikrokönyvtár gyarapodásából az orientalisztikai kutatás számára megszerzett dokumentumokat, a külföldön levő magyar irodalomtörténeti anyag /kéziratok és régi könyvek/ megszerzését kell kiemelni. Ezek megszerzése az akadémiai kutatás igényeit vette mindenkor tekintetbe. Különleges akadémiai vonatkozása miatt érdemel fokozott figyelmet az Arany-relikviát tartalmazó 1.306 felvéte, melyet a Romániában járt kutatócsoportunk készített.

x

A Könyvtár feldolgozó munkája az évek óta kialakított, jól bevált elvi szempontok alapján folyt. Ujabb problémák felvetésére, új feldolgozási mód kialakítására csak a periodikus kiadványok feldolgozásánál volt szükség.

A Könyvtár modern könyvanyagából 15.322 mű került feldolgozásra. A feldolgozó osztály a katalógizálással és a szakozással párhuzamosan folytatta a katalógusok állandó revízióját. A revíziókkal és a katalógushálózat fejlesztésével kapcsolatban 2.430 javítást végzett el.

A jövőben meg kell oldania a Könyvtárnak - de az osztály csak létszámemeléssel tudná vállalni - az értékes részcímes periodikaanyag feldolgozásának kérdését és a mikrokönyvtár anyaga beolvasztását a központi katalógusba. Az Akadémiai könyvtár értékes anyagának közkinccsé tételét és tudományos kutatásunk nagyobb hatásfoku tájékoztatását tenné mindkettő lehetővé.

A könyvtár modern könyvanyagának jellege feltétlenül megkövetelné végül, hogy feldolgozó osztályának természettudományi végzettségű szakozója is legyen.

A periodikus anyag feldolgozásának alapvető előkészítő munkái megtörténtek, majd megindult a folyóiratok részletes feldolgozása is. A meglevő felvételekből és a leltári katalógus lemásolásával felállította a folyóiratcsoport az olvasótermi katalógust, majd a leltári katalógus revideálásával és kiegészítésével új helyrajzi katalógust teremtett. A feldolgozó munka során folyamatosan készül a könyvtár folyóiratállományának hiánykatalógusa.

Az ősnymtatványok kollacionálása, a kollacionálás adatainak rávezetése a katalóguscédulákra, possessor megállapítások bejelentése az országos kataszterbe 106 esetben történt meg. Elkészült az ősnymtatványok kronologikus katalógusa. Befejeződött a vetustissima céduláknak a régi nagy katalógusból való kiválogatása, betűrendbe állítása és az anyagnak jelzetek szerinti jegyzékbe foglalása. A régi magyar könyvek új katalógusának elkészítése megkezdődött, betűrendes szak-, possessor-, időrendikatalógus felállításával.

A kézírtos anyag feldolgozása több fázisban folyt. Az elmúlt évben sor került az Akadémia Irattárából a pénztári iratok és a számlaanyag, az akadémiai arcképek és a gyászjelentés-gyűjtemény, ezen kívül a Székely Bertalan hagyaték általános rendezésére. Megkezdte a Könyvtár az egykori Széchenyi-szoba kézírtos anyagának rendezését, ezen kívül nagyszabású rendezési műveleteket hajtott végre a már korábban a Kézirattárban levő és a félév folyamán oda került feldolgozatlan anyag áttekinthető csoportosítása érdekében.

Teljesen befejeződött a Szekfü, Pápay, Ábel Jenő, Kmoskó hagyaték, Hoór-Tempis levelezés, Törs Kálmán iratai, Ferenczy hagyaték, Batsányi hagyaték, Horváth Mihály levelezése, Horváth Árpád hagyaték, Fabriczy Sámuel hagyaték és kisebb új beszerzések katalógizálása. Ugyancsak befejeződött a képanyag rekatalogizálása és folyik a Herman Ottó iratok katalogizálása.

A főtitkári levéltár 1884-1900 évek közötti újabban előkerült anyagának mutatózása folyt.

x

A Könyvtár igen nehéz raktározási helyzetén, a második emeleti modern vasraktár elkészülése némileg segített. Ez lehetővé tette, hogy a könyvtár periodika anyaga állandó és megfelelő elhelyezést nyerjen. Az év folyamán végzett legnagyobb raktárrendezési munkálatok ezzel az anyaggal kapcsolatosak. A folyóiratcsoport befejezte az ömlesztett folyóiratanyag rendezését, mintegy 9.500 folyóiratot juttatott ennek folyamán helyére. Többéves nagy munka ért ezzel véget.

Nagyobb raktárrendezési illetőleg áthelyezési munka folyt a régi akadémiai kiadványok területén is.

A Könyvtár raktárhelyzetével kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a

második emeleti raktár berendezése, a periodikaanyagok a kivonása a régi raktárakból, enyhíteni fog ugyan valamit a könyvtárak helyzetén is, esetleg egyes használatból kivont szakoknak a használatba való bevonását is lehetővé teszi, de a Könyvtár raktárainak állapota továbbra is katasztrofális, újabb helyiségeknek a raktártérbe való bevonása nélkül megoldhatatlan marad. Legégetőbb a Keleti Osztály raktárproblémájának megoldása, sürgősen helyet kell biztosítani a mikrokönyvtár raktárának és normális állapotot kell teremteni a Kálmán-utcai raktárhelyiségekben. Ismételten szövegre kell tenni, hogy a Könyvtár Kézirattára egyre növekvő anyagával a terjeszkedés minden lehetősége nélkül van lezárva. Újabb anyag csak a földön helyezhető el.

x

A könyvanyag megóvása területén elsősorban a könyvrestaurálási és könyvkonzerválási munkákat kell megemlíteni. Ezekre a munkákra az elmúlt években szokásos 50.000 Ft-tal szemben 1957-ben csak 34.000 Ft-ot tudott a Könyvtár biztosítani. Csapodi osztályvezető utmutatásai alapján működő munkaközösség /Fabró József, Frankl Sándorné, Kozocsa Ildikó, Kulacs Aliz, Magyar Lászlóné, Monostori Kálmán, Németh Jenő, Sasvári Dezső, Vörös Gyula/ 87 régi nyomtatvány restaurálását illetőleg konzerválását végezte el az év folyamán. A Keleti Osztály 8 kódexének restaurálásával megkezdődött a részleg anyagának konzerválása is.

Októberben három éves konzerváló munkájának eredményét bemutató szakmai kiállítást és megbeszélést rendezett a Könyvtár a többi tudományos könyvtár vezetői és szakértői számára. A kiállítást megtekintette az Akadémia elnöke és az akadémiai adminisztráció több vezető tagja is. A szakértők teljes elismerésüket fejezték ki a látottakról.

Orvendetes fejlődést jelentett a könyvek megóvása területén a könyvkötő műhely megszervezése. A Könyvtár régi szükséglete és kívánsága valósult meg ezzel. Az év utolsó hónapjában vált lehetővé a műhely berendezése, működését csak 1958-ban kezdi meg.

A könyvtár értékeinek mikrofilm alakjában való megőrzésére fordított munka a laboratórium túlterheltsége és a szükséges személyzet hiánya miatt nem lehetett sem jelentős, sem rendszeres.

Amikor a Könyvtár jelentős eredményeket ért el az állományvédelem területén, ugyanakkor nyomasztó negativumként kell szövegeznünk, hogy a Kálmán-utcai raktárrészleg nem alkalmas könyvek tárolására, sőt, nedves, nehezen szellőztethető raktárai az ott őrzött anyag épségét veszélyeztetik. Sürgős intézkedéseket kell tenni a raktár elcserélésére.

x

Az Akadémiai Könyvtár olvasószolgálatának feladatát nem a művelődni vágyó rétegek olvasói igényének kielégítésében, hanem a tudományos dolgozók kutatási anyaggal való ellátásában határozta meg. Nem törekedett tehát nagy olvasótábor megszerzésére, hanem csak a tudományos célból olvasók körének kiszélesítésére és ezek zavartalan munkájának biztosítására. Ennek ellenére az elmúlt év olvasóforgalma 17.84%-al, a használt egységek száma 28.65%-al emelkedett.

Ha az egyes olvasószolgálati részlegek 1957. évi forgalmát vizsgáljuk, úgy

az olvasótermi használat	14.72%-os,
a kölcsönzés	9.16%-os,
a kézirat- és régi könyvek tára . .	33.39%-os,
a mikrokönyvtár forgalmának	25.47%-os

emelkedését látjuk az elmúlt évihez viszonyítva. A Keleti Osztály forgalma 9.06%-al csökkent. Ennek legfőbb oka az, hogy 10 orientalista távozott külföldre, további 9 pedig több-kevesebb ideig küldetésben tartózkodott távol.

Amikor a Könyvtár olvasóinak összetételét vizsgáljuk, örömmel kell megállapítanunk, hogy akadémiai és kutatókönyvtári jellegének ezen a téren is megfelelt. A modern nyomtatványtár olvasóinak és kölcsönzőinek

- 82.81%-a volt tudományos dolgozó,
- 12.15%-a diplomamunkáját készítő 4. és 5. éves egyetemi hallgató, és
- 5.4%-a tartozott egyéb kategóriába.

Még kedvezőbben alakul ez az arány, ha a Könyvtár egész olvasóforgalmát vesszük tekintetbe. Ugyanis a különgyűjtemények és a mikrokönyvtár olvasóterméit csak tudományos kutatók vehetik igénybe. A Könyvtár 21.411 olvasójából 18.317 azaz

- 85.55% volt akadémiai célú kutatásokba kapcsolt olvasó,
- 10.25% egyetemi hallgató, és csupán
- 4.2% az egyéb,

de ez az utóbbi réteg is tudományos képzése érdekében vette igénybe a Könyvtárat.

Különösen örvendetes volt az akadémikusok kölcsönzésének nagy emelkedése. A kölcsönző akadémikusok száma 441-ről 725-re, tehát 64.15%-al emelkedett, az összkölcsönzésekhez viszonyított

10.41%-os aránya 15.9%-ra nőtt.

Az év végén kezdte meg a Könyvtár a nemzetközi kölcsönzések közvetlen intézését. A rövid tapasztalat eredményei azt mutatják, hogy ezen az úton lényegesen hamarabb tudjuk a kutatók igényeit kielégíteni, mint az OSZK-n keresztül történt igénylésekkel.

Amikor az olvasószolgálati munka eredményeit regisztráljuk, a fo-

lyóiratolvasó mielőbbi magnyítását is sürgetnünk kell. Ez és az UNESCO-tól ajándékba kapott gyorsmásoló készülékek üzembeállítása, nemcsak a Könyvtár olvasóforgalmát emelné, gazdag periodikaanyagának közkinccsé tételét könnyítené meg, de komoly segítséget adhatna a kutatóintézeti munkának is.

Az olvasószolgálati munka keretében kell ennek egyik ágazatáról, a kiállítások rendezéséről megemlékezni. Ezek egyrészt a Könyvtár anyagának és értékeinek megismertetését, másrészt egyes eseményekre és évfordulókra hívták fel a figyelmet. Az Arany-émlékszoba berendezésén és az Arany-ünnepségekhez kapcsolódó kiállításokon tulmenőleg nagyobb méretű és jelentősebb kiállításokat rendezett az Olvasószolgálati Osztály Goethe halálának 150 éves fordulójára /erről rádióismertetés hangzott el és elismerőleg emlékezett meg a sajtó/, Longfellow születésének 150 éves fordulójára, Walter Scott halálának 125 éves fordulójára, Fielding születésének 250 éves fordulójára, Musset halálának 100 éves fordulójára, Béranger halálának 100 éves fordulójára, és Tóth Béla születésének 100 éves fordulójára. Megemlékezett végül a 120 éves Nemzeti Színházról és Ady Endre születésének 80. fordulójáról. Állandó kiállítási tárló volt a Kézirattár olvasótermében is.

x

A Könyvtár bibliográfiai és tájékoztató munkája az akadémiai célkitűzések szolgálatában állt. A Bibliográfiai Osztály az év folyamán mintegy 80 bibliográfiai értékű tájékoztatást adott a magyar és külföldi kutatóknak és intézményeknek.

* társadalomtudományi és természettudományi sorozatban megjelenő Újabb Külföldi Beszerzések Jegyzékének közreadásával állandó tájékoztatást nyújtott a legfrisebben beérkezett szakirodalomról az akadémikusok, az osztályok és az intézetek számára.

Több éves hiányt pótoltt az év folyamán megjelent A Magyar Tudományos Akadémia kurrens periodikus kiadványainak jegyzéke c. kiadvány.

Aktiv figyelőszolgálatot két irányban végzett a Könyvtár, az újonnan beérkezett könyvekről küldött figyelőlapjaival és a beérkezett kívánságok alapján mintegy 40 folyóiratról adott részletes tájékoztatást.

A Bibliográfiai Osztály három, az Akadémia működésével összefüggő, állandó jellegű bibliográfiai munkát végzett. A "Magyar Tudományos Akadémia működése" c. évi bibliográfia a magyar folyóiratok akadémiai vonatkozású anyagát foglalja össze. Számontartja az Akadémián folyó tudományos tevékenység minden megnyilvánulását és belföldi visszhangját.

Nyilvántartotta továbbá az osztály az Akadémiai Kiadó fennállása

óta megjelent akadémiai kiadványokat, és azokról a magyar folyóiratokban közölt bírálatokat és ismertetéseket.

A Bibliográfiai Osztály mindkét kiadványra vonatkozó adatgyűjtésének publikálására 1957-ben nem mutatkozott lehetőség. Azonban az érdeklődésre és a megnyilvánuló akadémiai igényre való tekintettel a kiadási eshetőségektől függetlenül cédulakatakógus formájában folytatta a vonatkozó anyag összegyűjtését.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak munkásságát felölelő bibliográfia munkálatai egész évben folytak. Az év folyamán befejezte az osztály a begyűjtött anyag teljes és egységes címfelvételét és az év utolsó negyedében hozzálátott a szükséges egyeztetésekhez, kiegészítésekhez és javításokhoz. Az év végéig több mint 10.000 cédulából mintegy 2.000 cédulát hozott kiadásra kész állapotba.

II.

A Könyvtár második főfeladatával kapcsolatban az alábbi munkákat végzi:

1. Lebonyolítja az akadémiai kiadványok kétoldalu egyezményeken alapuló cseréjét, ezen belül, az Acták és a könyvek cseréjét.
2. Végrehajtja a baráti államokkal az államszerződésekben és az akadémiai egyezményekben biztosított kulturális cserét.
3. Gondozza az Akadémia által tiszteleti- és referálópéldányként külföldre küldendő ajándékpéldányokat.
4. Végzi a különlenyomat szolgálatot az akadémikusok és a kutatók felé.
5. Kezeli az Akadémia kiadványainak tudománypolitikai célokat szolgáló tartalékát.

A nemzetközi cseretevékenységet a Könyvtár ma is teljes egészében, akadémiai feladatnak, a nemzetközi tudományos érintkezés egyik jelentős eszközének tekinti. Az akadémiai igényeknek megfelelően a Könyvtár arra törekszik, hogy az akadémiai kiadványok elsősorban a szakintézményekhez és a kutatókhoz jussanak el. Ezért az 1.453 cserekapcsolat közül 1.273 az akadémiai jellegből következik /akadémia, tudományos társaság vagy testület, szakintézet, szakkönyvtár és szakember/ és csak 180 az általános könyvtári jellegű kapcsolat.

Az elmúlt évi cseremunkában a Könyvtár legnagyobb gondját a nemzetközi cserekapcsolatok ébrentartása képezte. Ma már nyugodt öntudattal mondhatja el, hogy nemzetközi kapcsolatainak nemcsak fenntartá-

sa, hanem további fejlesztése is sikerrel járt. Az év folyamán kapcsolatai mintegy 12%-al emelkedtek. Az új kapcsolatok kialakításánál a jelentkező külföldi igények lehető maximális kielégítése mellett fokozott mértékben vette tekintetbe a Nemzetközi Kapcsolatok Csoportja a kutatási szükségleteket és a Könyvtár speciális igényeit. Az új kapcsolatok között egyes tekintélyes nemzetközi szervezetekkel is sikerült cserét létesítenünk. /International Phonetic Association, London, Organisation Européenne pour la Recherche Nucléaire, Genève/ Mások a fundamentális kutatások számára nyújtandó tájékoztatást könnyítették meg /Comitato Nazionale per la Ricerca Nucleare, Roma/ vagy az országból hiányzó folyóiratok megszerzését tették lehetővé. /Istituto Nazionale del Dramma Antico, a Consejo Superior de Investigaciones Cientificas keretében működő kutatóintézetek stb. stb./

A jövőben az akadémiai csere további fejlesztése mellett fokozott figyelmet kell fordítani a Könyvtárnak a csereközponti funkciók szélesebbkörű kifejlesztésére. Akadémiai érdekeink és Könyvtárpolitikánk egyaránt azt követelik, hogy országos jellegű szakkönyvtárak /Országos Mezőgazdasági Könyvtár, Országos Orvostudományi Könyvtár/ megerősödése illetőleg megalakulása után az alkalmazott /agronómia, veterinária/ és orvosi tudományok Actái cseréjének azt a részét, amelyre az Akadémia kutatóintézeti hálózata nem tart igényt, fokozatosan ezek vegyék át. Az Akadémiai Könyvtár feladata ezen a vonalon elsősorban a megfelelő koordinálás. Ha ezen a téren a csere egyeztetése ugyanugy megtörténik, mint az Acta Technica cseréjének megosztása a Soproni Műszaki Egyetemi Karok Könyvtárával, úgy a beérkező szak-folyóiratanyag nemcsak a legmegfelelőbb szakmai könyvtárhoz kerül, hanem a csere kiszélesítésével, az eddiginél jelentősen nagyobb nyilvánosságot tud biztosítani az Actáknak.

A kulturális cserék végrehajtása folyamatosan történt. Orvendetes fejlődésként tarthatjuk számon, hogy a formális egyezmények helyett több viszonylatban sikerült a szükségleteknek megfelelő könyvtári különegyezményeket kötnie a Könyvtárnak, melyek az akadémiai munkatervek kiegészítő részét képezik.

Az egyéni és referáló címekre az akadémiai folyóiratok tiszteletpéldányainak 640 sorozatát 2.257 egységben küldte ki a Könyvtár.

A magyar tudományos kutatás eredményeinek szélesebbkörű megismertetése érdekében szervezte meg a Könyvtár a különlenyomat szolgálatot, amelynek keretében a külföldi érdeklődőknek rendelkezésükre bocsátja az őket érdeklő magyar tanulmányokat és biztosítja a magyar tudósok külföldön megjelent dolgozatainak különlenyomataira a szükséges devizakeretet.

Az Akadémia tudománypolitikai szükségleteit és cseréjét szolgáló tartalék az év folyamán 3.325 könyvvel és 7.233 folyóirattal gyarapodott. A csere és az Akadémia céljaira 852 könyvet és 800 folyóiratot vett a Könyvtár igénybe. Az év végére a tartalék

36.647 könyvét és 61.977 folyóiratot számolt. Ennek a nagyértékű anyagnak a tárolása nincs megfelelően biztosítva, addig is míg a Kálmán-utcai raktárrészleg elcserélésével a probléma végleg megoldható, a rendezéshez szükséges munkaerőt és beruházást biztosítani kell.

III.

Az Akadémiai Könyvtár mint önálló tudományos intézmény, szervezett tudományos kutatást a könyvtártudomány terén folytatott. Az eddigi publikációk, a jelenlegi anyaggyűjtések és feldolgozások jelentős része a Könyvtár akadémiai jellegével függ össze, illetve az Akadémiával és könyvtárával kapcsolatos kutatási eredményeket teszik közzé. Más kiadványok a Könyvtár különleges értékeit tárják fel, vagy egyes gyűjteményeinek könyvtörténeti illetőleg irodalomtörténeti értékeit elemzik. Ki kell emelnünk az előbbieik közül a Kaufmann-gyűjtemény 422. sz. koadexének a Könyvtár gondozásában megjelenő fakszimile kiadását.

Közvetett formában minden, a könyvtár dolgozói által végzett kutatómunka /pl. a különféle tudományterületen engedélyezett kutatónapok eredményei/ az Akadémiai Osztályok által vezetett és ellenőrzött tudományos tevékenységet igyekezett elősegíteni. Ezen a vonalon a Könyvtár - akadémiai jellegéből következően - szélesebbkörű lehetőséget biztosított tudományos dolgozói számára, mint többi nagy könyvtárunk: kutatónapja a könyvtár 13 illetőleg az év második felétől 10 tudományos dolgozójának volt.

Tíz tagu munkaközösség dolgozott a magyar könyvtártudományi bibliográfia adatgyűjtésén. Munkaidőbe betervezett munkaként folytak ezenkívül: a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának történetével kapcsolatos kutatások, a nemzetközi könyvtárósi rövidítési szótár, továbbá Arany János kritikai kiadásával, Móricz Zsigmond levelezésével, Mikszáth levelezésével, Gyalui Torda Zsigmond munkásságával kapcsolatos kutatások.

Az egyénileg végzett munka eredményeiről az alábbiak adnak tájékoztatást:

Az év folyamán megjelent könyvtártudományi tanulmányok:

- Berlász: Az Akadémiai Könyvtár Kézirattárának átalakulása.
/MKSz/
Berlász: Geschichte der Bibliothek der Ung. Akad. d. Wiss.
/Zentralblatt f. Bibliothekswesen/
Csapodi: A legrégibb magyar könyvtár belső rendje, /MKSz/
Csapodi: Bartoniek Emma. /nekrológ/ u.o.
Gergely P.: Arany János és az Akadémia Könyvtára. u.o.
Haraszthy: Az Országos Könyvtárügyi Tanács és a magyar
könyvtárügy időszerű kérdései. u.o.

- Haraszthy: A hazai könyvtárvizsgálatok időszerű kérdéseihöz. /MKSz/
Moravek: Die neuen ungarischen Bibliotheksnormen. /Biblos, Wien/
Szakmáryné: Die Bibliothek der Ung. Akad. d. Wiss. /Zentralblatt f. Bibliothekswesen/

Az egyéb tudományok köréből megjelent munkák:

- Csapodi: Kiadatlan Zrinyi levelek. /Irodalomtört. Közl./
Gergely P.: Arany János titoknoki és főtitkári működése. /Magyar Tudomány/
Gergely P.: Arany János és az Akadémia. /kötet/
Méreiné: Mikszáth Kálmán levelei Mauks Ilonához. /kötet/
Rásonyi: Les noms toponymiques comans du Kiskunság. /Acta Linguistica/
Rásonyi: Miscellanea araboturcica. /Goldziher Memorial, Jerusalem/
Rásonyi: Török nyelvtan /kötet/

A könyvtártudomány köréből elkészült munkák:

- Büky: Az év nélkül megjelent nyomtatványok problémája. /MKSz/
Csapodi: Das geographische Katalogsystem der Bibliothek. /Biblos, Wien/
Csapodi: L'avenir des périodiques scientifiques. /Revue de la Documentation/
Csapodi: A térképkatalógizálás szabályzata. /szerkesztés/
Csapodi: Régi könyvek konzerválása és restaurálása a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában. /MKSz/
Fülöpné: Az Akadémiai Könyvtár történetének első szakasza. u.o.
Moravek-Bodnárné: Ungarisches Wörterverzeichnis mit Abkürzungen für Bibliothekare /német, francia, angol nyelven/
~~Moravek~~: A betűrendbesorolás szabványának átdolgozása.
Szakmáryné: Az Akadémiai Könyvtár mint a Magyar Tudományos Akadémia elkötelezettségeinek könyvtári támogatója. /MKSz/

Egyéb tudományok köréből elkészült munkák:

- Csapodi: Zrinyi levelek, melyeket nem Zrinyi írt. /Irodalomtört. Közl./
Fülöpné: Móricz Zsigmond levelei Veres Péterhez. u.o.
Ferenczy: A magyar föld népeinek története a honfoglalásig. /kötet/
Ferenczy: A római rabszolgaság kialakulása.
Fartay: A XIX-XX. századi protestáns csoportnyelvek.

- Méreyne: Mikszáth Kálmán levelezése. I. köt. /kritikai kiadás/
Molnár: A magyar testnevelés és sport bibliográfiája. I-II. köt.
Rásonyi: A "székely" név eredete.
Rásonyi: Szómagyarázatok.
Sáfrán: Az öreg Arany unokája leveleiben. /Irodalomtört. Közl./
Simonyi: Ujabb adatok az ókori Pécs helytörténetéhez.
Simonyi: A korai bolgárok megjelenése a Kárpát-medencében.
Weger: Az enciklopédia . /a fogalom és műfaj kialakulása/

Készülő művek a könyvtártudomány köréből:

- Bóday: A Magyarországon fellelhető külföldi kurrens bibliográfiák annotált bibliográfiája.
Bóday: A szovjet bibliográfiai munka áttekintése.
Csapodi: A Bibliotheca Corvina állománya.
Csapodi: A nemzeti könyvtár kialakulásának előzményei.
Gergely P.: Az Akadémiai Könyvtár története 1848-1882.
Moravék-Bodnárné: Nemzetközi könyvtárosi rövidítési szótár.
Szakmáryné: A folyóiratlelőhelykatalógusok problémája.
Szentgyörgyi: Az akadémiai cserekapcsolatok története.

Készülő művek egyéb tudományok köréből:

- Csapodi: Zrínyi Miklós leveleinek magyar fordítása. /latinból/
Ferenczy: A római-görög rabszolgaság története.
Fülöpné: Móricz Zsigmond levelezése.
Gergely P.: Arany János főttkári működése. /kritikai kiadás/
Gergely P.: Kriza János irodalomtörténeti jelentősége.
Gergely P.: Ady első erdélyi követője Jékey András.
Györkösy: Magyar-latin szótár.
Hartay: A magyar nyelv nyugati műveltségszavai.
Méreyne: Mikszáth levelei. II. III. köt.
Molnár: A magyar testnevelés és sport bibliográfiája. III. köt.
Molnár: Sporttörténeti kutatások.
Rásonyi: Onomasticon Turcicum.
Ritoókné: Gyalui Torda Zsigmond naplója.
Ritoókné: Gyalui Torda Zsigmond munkássága.
Sáfrán: Arany János levelei. /kritikai kiadás/
Simonyi: Római utak: Sopianae-Aquincum közötti utszakasz.
Simonyi: A lovasnádok régészeti hagyatéka, temetkezési módszer alapján.
Tassy: Magyar-olasz szótár. /munkatárs/
Weger: Beliczay Jónás magyar enciklopédiája.

IV.

Mint hálózati központi könyvtár az Akadémia Könyvtára 1957-ben sem tudott teljes mértékben megfelelni a könyvtárügyről szóló, 1956. évi minisztertanácsi határozat követelményeinek. A rendelkezésre álló munkaerők elégtelensége miatt a Könyvtár ezen a területen ismét csak a fontosabb teendők elvégzésére szorítkozhatott. Módszertani csoport hiányában az egyes részlegek megosztva foglalkoztak az immár 35-re nőtt kutatóintézeti hálózat könyvtári problémáival. A munka tulnyomó része szerzeményezésre, mikrofilmkára és szakmai tanácsadásra vonatkozott.

Teljes egészében sikerült az akadémiai hálózat könyv- és folyóirat devizaigényét kielégíteni, amennyiben az Országos Tervhivatal 610.000 devizaforintot biztosított az akadémiai hálózat könyv-, és 485.000 devizaforintot folyóiratrendelésre. Az intézetek és az akadémikusok szükségletein túlmenőleg, ebben az évben sikerült először a kutatóintézeti dolgozók külföldi könyv- és folyóiratkérését is kielégíteni.

A Könyvtár elvégezte a devizaigényes rendelések egyeztetését és ellenőrzését és továbbította azokat a Kulturának.

Igényelte a köteleespéldány anyagnak az intézetek gyűjtőköréhez tartozó részét és ezen az úton 823 kötetet juttatott az intézeteknek. A Könyvtár állományába fel nem vett, illetőleg onnan kiemelt duplák és főlényanyag szétszétosztását a szerzeményezési osztály fokozódó ütemben végezte. Az akadémiai kutatóintézeteknek 2.087 kötetet, a hálózaton kívüli intézményeknek pedig 550 kötetet adott ebből át.

A nemzeti tulajdonba vett könyvanyagból az intézetek 3.017 kötetben részesültek.

A periodikus kiadványok kurrens duplumaiból 5.067 egységet osztott szét a Könyvtár, amiből

3.957 jutott az akadémiai hálózatnak

1.100 egység pedig más könyvtárhálózatoknak.

A Központi Könyvtár elosztó tevékenysége révén az intézeti hálózat összesen 5.927 kötet könyvvel és 3.957 egység periodikával gyarapodott.

Központi feladatokat látott el a Mikrokönyvtár is. Saját anyagunk és külföldről kölcsönzött művek filmjeinek elkészítésével segítette az intézeteket, amellet, hogy az ASLIB útján külföldi mikrofilmeket szerzett be számukra.

Az intézetek cseréjének és akadémikusaink külföldi érintkezésének megkönnyítése érdekében, azok külföldre szánt kuldeményeit /különlenyomatok, könyvek, kéziratok/ 742 esetben továbbította a Könyvtár Nemzetközi Kapcsolatok Csoportja.

A hálózati munkákat eredményesen, jó hatásfokon, az intézetek megelegetésére végezte a Könyvtár, de mint említettük, korlátozott te-

rületen. Nemcsak a könyvtári törvény, de a hálózat igénye és az akadémiai kutatás érdeke is megkívánná ennek előbbi realizálását. A hálózati központi katalógus megteremtése, a módszertani csoport életrehívása egyre sürgetőbb szükséglet.

V.

Az elvi feladatok megoldása szorosan összefügg a Könyvtár gazdasági alapjaival: létszámviszonyokkal, költségvetési és hitelgazdálkodással, beruházásokkal, munkaeszközökkel és helyiségekkel. Az évi munka értékelésével kapcsolatban tehát ezekkel is foglalkoznunk kell.

A Könyvtár 1957 január 1-én jóváhagyott létszáma 63 fő. Ez az év végéig nem változott, mégis a könyvtár állományában az év folyamán szokatlan mozgás volt. Január 1-én a létszám 62 fő. /az 1956 decemberében külföldre távozott Garáné helye betöltetlen/. Januárban külföldre távoztak Földes Endre, Scher Tiborné, február közepén nyugdíjba ment Komjáthy Aladár. Kinevezést nyert: Kovács Antalné, Kenéz Ernő, Implom János majd Mihályi Gusztáv. Áprilisban Fekete Györgyné ment kiküldetés következtében huzamos fizetéstelen szabadságra, helyét Bóday Pál töltötte be. A félév végén Kiss József az Irodalomtörténeti Intézetbe kérte áthelyezését, Berlász Jenő és Pónyi István pedig az Akadémia elnökének fegyelmi ítélete következtében távoztak. Helyükre Kicsi Sándor, Molnár Zoltán és Weger Imre jöttek.

A munka folyamatosságát nemcsak a felsorolt rendkívüli változások nehezítették. Az év folyamán 41 dolgozó összesen 920 napon át volt beteg, ami 3 dolgozó teljes munkaidejének kiesését jelenti. A kutatónapok csaknem másfél dolgozó teljes munkaidejét teszik. Szabadságokra 1.500 nap /5 fő munkaideje/, kiküldetésekre, tapasztalatcserére, fizetés nélküli szabadságra ismét egy dolgozó csaknem teljes munkaideje jutott. A kiesések annál érzékenyebben érték a könyvtárat, mert a 63 fős létszám a sokrétű feladatok elvégzésére nem elég. Számos részlege aránytalanul rosszabb munkaerő-viszonyok között dolgozik, - különösen ha az elvégzendő feladatok volumenét is mérlegeljük - mint nagy könyvtáraink hasonló munkát végző osztályai. Különösen vonatkozik ez a mikrokönyvtárra és laboratóriumra, a folyóiratcsoportra, a különgyűjteményekre és a cserére. De létszámbírányal küzde a szerzeményezés és a feldolgozás is. A munka minden vonalán a legnagyobb nehézséget a technikai munkaerők hiánya okozza.

A Könyvtár költségvetése az előző évi költségvetéssel szemben 1.07% csökkenést mutat. Tekintettel azonban arra, hogy a dolgozók beralapja az év folyamán jelentősen emelkedett, a csökkenés érzékenyen érintette a beszerzési rovatokat; ezen belül a cserére és tartalékra előirányzott összeget 16.68%-al kellett csökkenteni.

A Könyvtár költségvetési problémái iránt az Akadémia Gazdasági Titkárságának vezetője nagy megértést mutatott. Segítsége tette lehetővé a restaurálások folytatását, póthittel oldotta meg a legégetőbb szerzeményezési nehézségeket és ugyanilyen úton tette lehetővé a könyvkötészet évvégi létrehozását.

Az alapbér megtakarításokból majd az idevonatkozó kormányrendeletkezés értelmében három ízben történtek előresorolások. Január 1-én 6 tudományos technikai munkatárs fizetését emelte a Könyvtár havi 186 Ft-al. Március 1-én 14 tudományos és adminisztratív dolgozó munkabére összesen 842 Ft-tal emelkedett, végül június 1-én 60 dolgozó munkabére összesen 11.726 Ft-tal. A havi beralap összesen 12.754 Ft-tal emelkedett.

A Könyvtár 17 dolgozója összesen 20 felső és 6 középfokú nyelvpótlékot élvezett. A nyelvpótlékok a beralap 5%-át teszik.

A költségvetési év folyamán a Könyvtár a rendelkezésre bocsájtott hitelek 99.21%-át használta fel. Ez a jó eredmény arra mutat, hogy a gazdasági vezetés munkáját céltudatosan és tervszerűen, a kötelező takarékoság szem előtt tartásával végezte.

A Könyvtár évi beruházási kerete 131.000 Ft volt, ebből egy mikrokártya felvevőgépet, 4 katalógusszekrényt és 2-2 könyvszekrényt, illetőleg asztalt szerzett be a katalógusterem számára. A Könyvtár fejlődése szempontjából igen nagyjelentőségű az UNESCO 7.000 \$-os beruházási segélye, melyet a mikrolaboratorium fejlesztésére adott. A gépek rendelése megtörtént, a felszerelés nagyobb részének megérkezése azonban csak 1958 első hónapjaiban várható. Ennek segítségével Középeurópa legmodernebb könyvtári foto- és mikrolaboratoriumát sikerül létrehozni.

A Könyvtár helyiségviszonyai továbbra is elszomorítóak maradtak. Az év folyamán sikerült ugyan a feldolgozóosztályt megfelelő munkahelyhez juttatni, de hely hiányában egész év folyamán nem sikerült felállítani a mikrokard felvevő gépet. A raktárviszonyok nehézségeiről megfelelő helyen szoltunk.

x

Külön kell megemlékezni a jelentős segítségről, melyet a pártszervezet nyújtott a Könyvtár problémáinak feltárásánál. Az Akadémiai Könyvtár legégetőbb problémái, amint azt a pártaktiva is megállapította, az elmúlt évek nagyméretű fejlődéséből adódó problémák. Az Akadémiai Könyvtár munkája kibontakozásának jelenlegi legnagyobb akadálya a raktári, olvasói és feldolgozóhelyiségek nagymérvű hiánya, illetőleg tulzsufaltsága. Amennyiben a Könyvtár hivatásának megfelelően, az akadémiai kutatás könyvtári bázisa akar maradni, úgy gondoskodni kell arról, hogy könyv- és folyóiratbeszerzése lépést tudjon tartani a világ tudományos könyv- és folyóiratkiadása fejlődésével.

II. A MTA KÖNYVTÁRA ALLÁSHELYEINEK MEGOSZLÁSA

1957. XII. 31-én

701 kulcsszám	Igazgató	1
702 "	Igazgatóhelyettes	1
706 "	Tudományos osztályvezető . .	6
707 "	Tudományos csoportvezető . .	3
708 "	Tudományos főmunkatárs . .	4
708 "	Tudományos könyvtáros . .	13
710 "	Tudományos munkatárs . .	13
710 "	Könyvtáros	6
		=====
Tudományos státus		47 fő
		=====

703 kulcsszám	Gazdasági vezető	1
716 "	Főelőadó	1
721 "	Műszaki ügyintéző II. . . .	1
718 "	Adminisztratív ügyintéző . .	1
714 "	Tudományos technikai munkaerő	9
724 "	Kisegítő alkalmazott	3
		=====
Adminisztratív és műszaki státus		16 fő
		=====
Összesen: 63 fő		

Időszakiai

721 kulcsszám	Műszaki ügyintéző	3 fő
711 "	Gyakornok	2 fő

III. GYARAPODÁS

=====

1. K ö n y v e k

Köteleespéldány	2.822	kötet
Akadémiai kiadvány	199	"
Vétel	2.327	"
Csere	4.541	"
Nemzeti tulajdonból	1.032	"
Raktári anyag	1.207	"
Ajándék	262	"

=====

~~12.390~~

A gyarapodás megoszlása terület szerint

magyar	3.849	kötet
szovjet	1.849	"
népidemokratikus	1.109	"
egyéb	5.583	"

=====

12.390 "

A gyarapodás megoszlása szakok szerint,

3k marxizmus-leninizmus	87	kötet
0+2 ált. jellegű művek, bibliográfiák, lexikonok és val-		
lástudományi művek	473	"
1 filozófia	325	"
3 társadalomtudományok	951	"
4 nyelvtudományok	676	"
7 művészet, zene, fényképezés	451	"
8 irodalom	3.585	"
9 történelem, régészet	973	"
49 keleti tudományok	804	"
5 természettudományok	2.824	"
6 alkalmazott tudományok	882	"
61 orvostudományok	349	"

=====

12.390 "

2. Periodikák

Kötelesepéldány	120 kötet
Vétel	614 "
Csere	3.262 "
Nemzeti tulajdonból	513 "
Ajándék	61 "
	=====
	4.570 "

A gyarapodás megoszlása terület szerint

magyar	522 kötet
szovjet	786 "
népideokratikus	698 "
egyéb	2.564 "
	=====
	4.570 "

A gyarapodás megoszlása szakok szerint

3k marxizmus-leninizmus	25 kötet
0+2 ált. jellegű művek, bibliográfiák, lexikonok és val-lástudományi művek	918 "
1 filozófia	60 "
3 társadalomtudományok	310 "
4 nyelvtudományok	235 "
7 művészet, zene, fényképezés	109 "
8 irodalom	120 "
9 történelem, régészet	467 "
49 keleti tudományok	161 "
5 természettudományok	1.382 "
6 alkalmazott tudományok	427 "
51 orvostudományok	356 "
	=====
	4.570 "

A gyarapodás összesen

Könyv	12.390 kötet
Periodika	4.570 "
	=====
	16.960 "

Ebből:

Kötelespéldány	2.942	kötet
Akadémiai kiadvány	199	"
Vétel	2.941	"
Csere	7.805	"
Nemzeti tulajdonból	1.543	"
Raktári anyag	1.207	"
Ajándék	323	"
	=====	
	16.960	"

Terület szerinti megoszlás

magyar	4.371	kötet
szovjet	2.635	"
népidemokratikus	1.807	"
egyéb	8.147	"
	=====	
	16.960	"

Szakok szerinti megoszlás

3k marxismus-leninizmus	112	kötet
0+2 ált. jellegű művek, biblio- gráfiák, lexikonok és val- lástudományi művek	1.391	"
1 filozófia	385	"
3 társadalomtudományok	1.261	"
4 nyelvtudományok	911	"
7 művészet, zene, fényképezés	570	"
8 irodalom	3.705	"
9 történelem, régészet	1.440	"
49 keleti tudományok	965	"
5 természettudományok	4.206	"
6 alkalmazott tudományok	1.309	"
61 orvostudományok	705	"
	=====	
	16.960	"

3. K é z i r a t

Kéziratkötet	11
Kiskézirat ill. levél	940
Kéziratcsomag	117
Doktori értekezés	219

1287